

BAĞIMSIZ DENETÇİLER İÇİN SÜREKLİ EĞİTİM TEBLİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı; bağımsız denetçilerin etik kurallara uygun ve yüksek kalitede bağımsız denetim hizmeti sunabilmeleri amacıyla mesleki bilgi ve becerilerinin ihtiyaç duyulan seviyede tutulmasına ve geliştirilmesine yönelik usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ; bağımsız denetçilere yönelik sürekli eğitime ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 26/12/2012 tarihli ve 28509 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 25 inci ve 49 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde kullanılan terimler, Bağımsız Denetim Yönetmeliğinde tanımlanan anlamları ile kullanılmıştır. Ayrıca, bu Tebliğde yer alan;

- a) Akademik çalışmalar: Eğitim konularında yapılmış olan lisansüstü eğitim, kitap yazımı, makale yazımı gibi çalışmaları,
- b) Başkanlık: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu Başkanlığını,
- c) Diğer eğitim faaliyetleri: Eğitim konularında düzenlenen kongre, konferans, panel, seminer, sempozyum, çalıştay gibi faaliyetlere katılımı,
- ç) Eğitim: Sürekli eğitimi,
- d) Eğitim ve Yetkilendirme Bilgi Sistemi (EYBİS): Kurum tarafından elektronik ortamda oluşturulan, denetçi ve denetim kuruluşlarının yetkilendirme ve resmi sicil işlemlerinin yürütüldüğü, uygulamalı mesleki eğitimlere ilişkin her türlü bilginin alındığı, kayıt, tescil ve ilan edilmesi gereken içeriklerin düzenli bir şekilde depolandığı veri tabanlarından oluşan bilgi işlem sistemini,
- e) Etik kurallar: 21/5/2015 tarihli ve 29362 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Bağımsız Denetçiler İçin Etik Kurallar”ı,
- f) İşbaşı eğitimi: Denetçiler tarafından fiilen yürütülen bağımsız denetim faaliyetlerini,
- g) Komisyon: Kurum Başkanının onayıyla oluşturulan itiraz komisyonunu,
- ğ) Kredi: Eğitim faaliyetleri sonucunda elde edilecek ve eğitim yükümlülüğünün tamamlanmasında kullanılacak değerlendirme ölçütünü,
- h) Sicil: Bağımsız Denetçi Resmi Sicilini,
- ı) Sürekli eğitim: Bağımsız denetçilerin etik kurallara uygun ve yüksek kalitede hizmet sunabilmeleri için gerekli olan mesleki bilgi ve becerilerinin yeterli seviyede tutulması ve geliştirilmesi amacıyla Kurumca belirlenen esaslar çerçevesinde yürütülen eğitimi,
- i) Uzaktan eğitim: Eğitimin veya eğitim materyallerinin iletişim teknolojileri aracılığıyla eğitim alan kişilere ulaştırıldığı, belirli bir program dahilinde yürütülen eğitimleri,
- j) Yönetmelik: Bağımsız Denetim Yönetmeliğini,
- k) Yüz yüze eğitim: Eğitim alanların, eğitim süresince ders ve uygulamalara devam etme zorunluluğu bulunan, derslik veya bu amaçla kullanılacak bir mekanda, belirli bir program dahilinde yürütülen eğitimleri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Eğitim Yükümlülüğü ile Eğitime İlişkin Esaslar

Eğitim yükümlülüğü

MADDE 5 – (1) Denetçiler, 3 yıllık dönem içerisinde; en az 60 kredisi temel mesleki konulardan olmak üzere, 120 kredi karşılığı eğitimi tamamlamak zorundadır.

(2) 3 yıllık dönemde “Etik Kurallar” konusundan en az 5 kredi karşılığı eğitimin tamamlanması gerekir.

(3) Denetçiler, temel mesleki konulardan her yıl en az 20 kredi karşılığı eğitimi tamamlamak zorundadır.

(4) 3 yıllık dönem içerisinde 120 kredinin en çok 60 kredisi destekleyici konulardan elde edilen kredilerle sağlanabilir.

(5) 120 kredinin sağlanıp sağlanmadığına ilişkin değerlendirme her yıl, eğitime tabi olunan önceki 2 yıl da dahil edilerek yapılır.

(6) Faaliyet izninin askıya alınması veya denetim faaliyetinin durdurulması hallerinde de sürekli eğitim yükümlülüğü devam eder.

Eğitim yükümlülüğünün başlangıcı

MADDE 6 – (1) Eğitim yükümlülüğü denetçinin sicile tescil edildiği tarihi izleyen ikinci takvim yılının başından itibaren başlar. Ancak yetkilendirildiği tarihi takip eden takvim yılı sonuna kadar sicile kaydedilmeyenlerin eğitim yükümlülüğü yetkilendirildiği tarih esas alınarak hesap edilir. Buna göre; denetçi geçmiş yıllara ilişkin eğitim açığını tamamlamadıkça sicile faal olarak kaydedilmez. Eğitim açığı yetkilendirildiği yılı takip eden beşinci ve sonraki takvim

yıllarında tescil edilenler için 120 kredi olarak dikkate alınır. Eğitim açığının hesaplanmasında 13 üncü maddenin üçüncü fıkrasının (a) bendindeki usul uygulanır.

Eğitim konuları

MADDE 7 – (1) Eğitim konuları, temel mesleki konular ve destekleyici konulardan teşekkül eder.

(2) Temel mesleki konular; muhasebe, denetim, etik kurallar, finans ve kurumsal yönetim konularını kapsar. Finans; sermaye piyasası, bankacılık, sigortacılık, özel emeklilik ve finansal yönetim konularından oluşur.

(3) Destekleyici konular; mesleki gelişime katkı sağlayacak diğer konular ile kişisel gelişime katkı sağlayacak konuları kapsar. Başkanlık destekleyici konuları belirlemeye yetkilidir.

Eğitim yöntemleri

MADDE 8 – (1) Eğitim yöntemleri; yüz yüze eğitim, uzaktan eğitim, işbaşı eğitimi, akademik çalışmalar ve diğer eğitim faaliyetlerinden oluşur.

(2) Yüz yüze eğitim veya uzaktan eğitim Kurum tarafından doğrudan yürütülebileceği gibi üniversiteler, eğitim kuruluşları, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşları tarafından da yürütülebilir. Ancak bu kurum ve kuruluşlar tarafından temel mesleki konularda yürütülen eğitimlerden, eğitim kredisi elde edilebilmesi için, eğitim programının eğitim gerçekleştirilmeden önce Kurum tarafından onaylanmış olması ve gerekli görüldüğünde uygulamanın gözetimi şarttır.

(3) İşbaşı eğitiminde, mevzuatı uyarınca denetim öngörülen alanlarda en az denetçi unvanı ile katılım sağlanan bağımsız denetim faaliyetleri dikkate alınır.

(4) Eğitim yöntemleri arasında sayılmamış olmakla birlikte mesleki gelişime doğrudan katkı sağladığı ileri sürülen faaliyetler, yapılacak başvuru sonucunda Başkanlık tarafından değerlendirilerek eğitim faaliyeti olarak kabul edilebilir.

Eğitim kredileri

MADDE 9 – (1) Destekleyici konulardan elde edilen krediler, temel mesleki konular için zorunlu tutulan asgari kredi hesabında dikkate alınmaz.

(2) Mesleki konulardan herhangi birinde önemli değişiklik yapılmış olması halinde, Kurum yıllık zorunlu kredi miktarının belirli bir kısmının bu konulardan elde edilmesini zorunlu tutabilir. Bu durumda zorunlu tutulacak konular ve kredileri Şubat ayı sonuna kadar uygun vasıtalarla ilan edilir.

(3) Yüz yüze ve uzaktan eğitimde her 50 dakikalık ders, bir kredi olarak kabul edilir. Eğitim konularında sürekli eğitim veya lisans ve lisansüstü eğitim kapsamında ders verenler bu faaliyetlerinden yıllık en fazla 30 kredi elde edebilirler.

(4) Eğitim kredisi elde etmek amacıyla "muhasebe standartları", "denetim", "sermaye piyasası, bankacılık, sigortacılık ve özel emeklilik mevzuatı" ile "kurumsal yönetim ilkeleri ve finansal yönetim" konularında Kurum tarafından düzenlenen bağımsız denetçilik sınavlarına katılmak mümkün olup, başarılı olunan her bir sınav konusu için 20 kredi elde edilir.

(5) İşbaşı eğitimi kapsamında, kamu yararını ilgilendiren kuruluşlar nezdinde yürütülen her bir denetim için 3 kredi, diğer şirketler nezdinde yürütülen her bir denetim için 2 kredi elde edilir. Bu şekilde edinilen krediler destekleyici konulardan edinilmiş kredi olarak dikkate alınır. İşbaşı eğitimi ile elde edilen kredi 3 yıllık dönemde 20 krediyi geçemez.

(6) Akademik çalışmalar sonucunda elde edilecek krediler ile ilgili olarak;

a) Başarı ile tamamlanmış olması kaydıyla, eğitim konularında yapılan yüksek lisans eğitimi için 40 kredi, doktora eğitimi için 90 kredi elde edilir.

b) İçeriği Kurum tarafında uygun görülmesi kaydıyla; eğitim konularında yayımlanan her bir kitap için 60 krediyeye kadar kredi elde edilebilir. Çok yazarlı kitaplar için yazarlarının elde edeceği kredi miktarı o kitaptan elde edilecek toplam kredinin yazar sayısına bölünmesi suretiyle hesap edilir. Ancak çok yazarlı kitaplarda bölümlerin yazarları belirli ise bu kitaptan elde edilecek kredi yazdıkları bölümlerin kitap içindeki payına göre yazarlara bölüştürülür. Kitabın varsa editörü kitaptan elde edilen kredinin %15'ini müstahak olup kalan kredi yazarlara bölüştürülür.

c) Eğitim konularından; uluslararası indekslerde veya TÜBİTAK-ULAKBİM tarafından taranan hakemli dergilerde yayımlanan her bir makale için 5 kredi, diğer hakemli dergilerde yayımlanan her bir makale için 2 kredi, hakemsiz dergilerde yayımlanan her bir makale için bir kredi elde edilir. Çok yazarlı makalelerde yazarların elde edeceği kredi, makalenin müstahak olduğu kredinin yazar sayısına bölünmesi suretiyle hesap edilir.

(7) Diğer eğitim faaliyetleri ile elde edilecek krediler için;

a) Temel mesleki konularda düzenlenen kongre, konferans, panel, seminer, sempozyum, çalıştay gibi faaliyetlerin Kurum tarafından veya Kurum ile birlikte düzenlenmesi halinde bu faaliyetlerde konuşmacı olanlar 5 kredi, katılımcılar katıldıkları her bir gün için 2 kredi elde eder. Diğer kurum ve kuruluşların düzenlemiş oldukları bu faaliyetlerde konuşmacı olanlar 4 kredi, katılımcılar katıldıkları her bir gün için bir kredi elde ederler.

b) Destekleyici konularda düzenlenen kongre, konferans, panel, seminer, sempozyum, çalıştay gibi faaliyetlerde konuşmacı olanlar 4 kredi, katılımcılar katıldıkları her bir gün için bir kredi elde ederler.

c) Kurum tarafından oluşturulan "çalışma ve danışma komisyonlarına" katılım sağlanan her gün için komisyon temel mesleki konularda oluşturulmuş ise 5 kredi, destekleyici konularda oluşturulmuş ise 4 kredi elde edilir.

(8) Eğitim konuları ile ilgili olmak kaydıyla bir mesleğin veya faaliyetin icra edilmesi için ilgili mevzuatında lisans, sertifika, yetki belgesi gibi belge alma zorunluluğu bulunan ve bir eğitim ve/veya sınav sonucunda verilen her bir belge için 5 kredi elde edilir. Bu şekilde elde edilen krediler temel mesleki konulardan olması halinde yılda 10 krediyi geçemez.

(9) Yüz yüze ve uzaktan eğitimlerde her bir gün için en fazla 7 kredi elde edilebilir.

Eğitimin belgelendirilmesi ve bildirim

MADDE 10 – (1) Eğitim faaliyetleri sonucunda kredi elde edilebilmesi için bildirim süresi içerisinde tevsik edici belge sunulması zorunludur.

(2) Destekleyici eğitim konularından “diğer eğitim faaliyetleri” kapsamındaki faaliyetlerin EYBİS vasıtasıyla beyan edilmesi yeterlidir. Ancak, Kurum tarafından talep edilmesi halinde tevsik edici bilgi ve belgelerin sunulması gerekir.

(3) Eğitim faaliyetlerinden bir takvim yılı içerisinde elde edilen krediler o takvim yılının kredi hesabında dikkate alınır. Ancak yüksek lisans ve doktora eğitimi ile kitap yazımından elde edilen krediler bölünerek edinildiği yılda ve takip eden iki yıl içinde kullanılabilir.

(4) Eğitim faaliyetine katılımı gösteren bilgi ve belgeler üçer aylık dönemler halinde üç aylık dönemi takip eden ayın 15'ine kadar EYBİS üzerinden Kuruma bildirilir.

(5) Verilen ek süreden sonra bildirim yapılan faaliyetler için kredi elde edilemez.

Eğitimin değerlendirilmesi

MADDE 11 – (1) Eğitime ilişkin bildirimler, Eğitim ve Yetkilendirme Daire Başkanlığı tarafından değerlendirilir.

(2) Eğitim açığı tespit edilmesi halinde bu eksikliğin tamamlanması için ilgililere üç aydan fazla olmamak üzere ek süre verilebilir. Eğitim açığı olanlara ek süre verilmesi, cari yıla ait eğitim yükümlülüğünün süresini uzatmaz.

(3) Eğitime ilişkin bildirimlerin değerlendirilmesi sonucunda yapılan tebligata karşı tebellüğ tarihinden itibaren on beş gün içinde Kuruma itiraz edilebilir.

İtiraz komisyonu

MADDE 12 – (1) İtiraz komisyonu, Kurum Başkanı tarafından görevlendirilen, bir başkan yardımcısının başkanlığında toplam üç üyeden oluşur. Başkan ayrıca, üç yedek üye belirler. Asıl üyelerin herhangi bir nedenle komisyona katılmamaları halinde yedek üyeler komisyona katılır.

(2) Komisyon, eğitim kapsamında yapılacak itirazları inceleyerek karara bağlar.

(3) Komisyon gerekli oldukça üye tam sayısı ile toplanır ve oy çokluğu ile karar alır.

(4) Komisyonun sekretarya hizmetleri, Eğitim ve Yetkilendirme Daire Başkanlığı tarafından yürütülür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İdari Tedbirler ve Çeşitli Hükümler

İdari tedbirler

MADDE 13 – (1) Verilen ek süre içerisinde eğitim açığını tamamlamayan denetçilerin denetim faaliyetleri durdurulur ve bunlar sicilde gayri faal olarak gösterilir.

(2) Denetim faaliyetleri durdurulan denetçiler, bağımsız denetim faaliyetlerinde denetçi unvanı ile görev alamazlar. Gayri faal konumları devam ettiği sürece bunların refakatinde uygulamalı mesleki eğitim yapılamaz.

(3) Denetim faaliyetleri durdurulan denetçiler faal konuma gelebilmek için eğitim açığını tamamladığını gösteren belgelerle Kuruma başvurur. Bu kişiler için eğitim kredisinin değerlendirilmesinde;

a) Tedbirin kaldırılması talebinin, yılın ikinci yarısında yapılması halinde başvuru yapılan yılda elde edilmesi gereken kredi de dikkate alınır.

b) Tedbirin kaldırılması talebinin, tedbir kararının uygulandığı tarihi takip eden üçüncü takvim yılında veya sonrasında yapılması halinde eğitim yükümlülüğü 120 kredi olarak dikkate alınır.

(4) Talepleri nedeniyle sicilde gayri faal olarak gösterilen denetçilerden tekrar faal konuma gelebilmek için talepte bulunanların sürekli eğitim kredisinin değerlendirmesinde üçüncü fıkra hükümleri uygulanır.

(5) Geçmiş yıllara ilişkin eğitim açığının tamamlanmasında kullanılacak kredilerin hesabında, yetkilendirildiği tarihten öncesine ait olmamak kaydıyla, en fazla talep tarihinden önceki üç yılda alınan eğitimler dikkate alınır.

(6) Yönetmeliğin 25 inci maddesinin altıncı fıkrası uyarınca eğitim yükümlülüğü getirilen kişilerin bu eğitim faaliyetlerinden elde ettikleri krediler, sürekli eğitim kredisi hesabında dikkate alınmaz.

Mücbir sebepler

MADDE 14 – (1) Yönetmeliğin 45 inci maddesinde belirtilen haller mücbir sebep sayılır.

(2) Mücbir sebepler nedeniyle eğitim yükümlülüklerini yerine getiremeyen denetçilere eğitim yükümlülüklerini yerine getirmeleri için Kurum tarafından, mücbir sebebin mahiyeti dikkate alınarak uygun bir süre verilir. Bu süre içerisinde eğitim yükümlülüklerini tamamlayan denetçiler için idari tedbir uygulanmaz.

(3) Mücbir sebep, meydana geldiği tarihi izleyen yirmi gün içinde Kuruma bildirilir. Bildirimin yapılmasının imkânsız olduğu hallerde bu süre imkânsızlığın fiilen ortadan kalktığı tarihten itibaren işleme başlar.

Denetimi üstlenenlerin yükümlülüğü

MADDE 15 – (1) Denetimi üstlenenler denetim kadrosunda yer alan denetçilerin eğitim yükümlülüğünü yerine getirip getirmediıklarını takip etmekle yükümlüdür. Denetim faaliyeti durdurulan denetçilerin denetim ekiplerinde yer almasından denetçi ile birlikte denetimi üstlenenler de sorumludur.

Müracaat, bildirim ve itirazda usul

MADDE 16 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yapılacak müracaat, bildirim ve itirazlar elektronik ortamda ve 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde tanımlanan “Güvenli Elektronik İmza” kullanılarak yapılır.

(2) Haklı bir sebeple elektronik ortamda yapılamayan müracaat, bildirim ve itirazlar daha sonra elektronik ortama aktarılmak kaydıyla kâğıt ortamında yazılı olarak yapılabilir.

Tebliğde hüküm bulunmayan haller

MADDE 17 – (1) Bu Tebliğde hüküm bulunmayan hallerde Başkanlık görüşüne itibar edilir.

Mevcut denetçiler için eğitim yükümlülüğünün başlangıcı

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 1/1/2017 tarihinden önce sicile kaydedilmiş olan denetçilerin eğitim yükümlülüğü 1/1/2018 tarihinde başlar.

Yürürlük

MADDE 18 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu Başkanı yürütür.